

Motivering besluit ontwerp-vvgb Bedijkte Waal

Dit memo bevat de motivering voor het afgeven van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen ex artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), gelezen in samenhang met artikel 6.5 Besluit omgevingsrecht, voor een gewijzigde oplossing voor de dijkversterking ter hoogte van de Bedijkte Waal in de gemeente Edam-Volendam, in het kader van het project Versterking Markermeerdijken.

1. Inleiding

Op 28 april 2021 is namens Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een omgevingsvergunning aangevraagd voor het gewijzigd uitvoeren van de eerder verleende omgevingsvergunning (kenmerk: 1073018/1139054) d.d. 31 oktober 2018 voor de dijkversterkingswerkzaamheden aan de Markermeerdijken. De aanvraag heeft betrekking op de dijkversterking ter hoogte van de Bedijkte Waal (module 4, sectie HE-5, dijkpaal 63 tot 67) en ziet op de Wabo-activiteiten handelen in strijd met het bestemmingsplan en handelingen met gevolgen voor beschermde monumenten.

De aanvraag is geregistreerd onder het nummer OLO-6040049 en wordt namens de provincie behandeld door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (onder zaaknummer 10285305). Omdat het een project van provinciaal belang betreft, zijn Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland (hierna: GS) het bevoegde gezag. Voor de aanvraag wordt de projectprocedure als bedoeld in paragraaf 5.2 van de Waterwet gevolgd. In dat kader van deze procedure coördineren GS (namens hen: de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied) de vergunningverlening en de terinzagelegging van de (ontwerp)besluiten. Het voor dit project opgestelde Projectplan Waterwet Bedijkte Waal en de ontwerp-omgevingsvergunning worden op grond hiervan gelijktijdig in procedure gebracht.

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor de activiteit handelen in strijd met het bestemmingsplan is ingevolge artikel 2.27 Wabo juncto artikel 6.5, eerste en vierde lid, in samenhang met artikel 3.1, aanhef en onder b van het Besluit ruimtelijke ordening (Bor), een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van Provinciale Staten benodigd. De omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan kan pas worden verleend indien en nadat Provinciale Staten hebben verklaard dat zij hiertegen geen bedenkingen hebben.

2. Toelichting project

Om de waterveiligheid op orde te brengen worden de Markermeerdijken in opdracht van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier versterkt door de Alliantie Markermeerdijken. Ten behoeve van deze dijkversterking is in september 2018 het Projectplan Waterwet Versterking Markermeerdijken (verder: PPW MMD), met kenmerk AMMD-000339 (18.0214632) vastgesteld. Dit PPW MMD is onherroepelijk geworden na de uitspraak van 22 april 2020 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Na de inwerkingtreding van het PPW MMD zijn de versterkingsoplossingen voor de diverse modules en secties, zoals opgenomen in het PPW MMD, nader uitgewerkt tot een aanlegontwerp. Hierbij is, zoals gebruikelijk tijdens ontwerpprocessen, gewerkt van grof naar fijn. Gedurende de nadere uitwerking van de versterkingsoplossing en de wijze van uitvoering ter hoogte van de Bedijkte Waal (module 4, sectie HE-5, dijkpaal 63 tot 67) bleek de daar voorziene constructieve versterking (damwand en verankering), op basis van nadere inzichten, onacceptabele risico's met zich mee te brengen, op het gebied van waterveiligheid en uitvoerbaarheid. Voor deze locatie is daarom een gewijzigde versterkingsoplossing uitgewerkt: een binnenwaartse berm, in combinatie met de al in het PPW MMD voorziene buitenwaartse as-verschuiving.

De gewijzigde versterkingsoplossing verschilt daarmee alleen aan de binnenzijde van de dijk met de versterkingsoplossing in het PPW MMD, namelijk een binnenwaartse berm in plaats van een constructieve versterking. Aan de buitenzijde is er geen verschil met de eerder gekozen versterkingsoplossing. Ook de infrastructuur wijzigt niet in vergelijking met de huidige situatie. De weg blijft op de binnenberm van de dijk liggen. De doorgaande fietsverbinding Hoorn - Amsterdam ligt op de berm middels fietsstroken op de weg. Op de kruin van de dijk blijft het wandelpad aanwezig. Voor het ruimtebeslag van de gewijzigde versterkingsoplossing, het gewijzigd maatgevend dwarsprofiel, een impressie van de situatie na aanleg en het verschil in ruimtebeslag tussen de gekozen oplossing in 2018 en de gewijzigde oplossing in 2021 wordt verwezen naar figuur 7 t/m 10 in paragraaf 2.2 van de, als bijlage bij dit memo gevoegde, Ruimtelijke Onderbouwing Bedijkte Waal (kenmerk AMMD-0014091, revisiedatum 2 juni 2021).

3. Bestemmingsplan

De inrichting van het gebied op de locatie waarvoor een nieuwe versterkingsoplossing is voorzien, ter hoogte van de Bedijkte Waal, is in strijd met het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Zeevang 2016 van de gemeente Edam-Volendam. Om die reden wordt een omgevingsvergunning voor handelen in strijd met het bestemmingsplan aangevraagd. In bijlage 1 bij de aangehaalde Ruimtelijke Onderbouwing Bedijkte Waal is een bestemmingsplantoets opgenomen, waarin de strijdigheden met het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Zeevang 2016, vastgesteld op 13 april 2017, worden benoemd. Het project is kort samengevat in strijd met de bestemmingen "Agrarisch met Waarden" (artikel 5.1) en "Natuur" (artikel 11.1) van dit bestemmingsplan, voor zover ter plaatse niet tevens de dubbelbestemming "Waterstaat-waterkering" (artikel 30.1) van toepassing is.

4. Toetsingskader goede ruimtelijke ordening

Zoals hierboven onder 1 vermeld is op grond van de Wabo voor de activiteit afwijken van het bestemmingsplan in dit geval een verklaring van geen bedenkingen (hierna: vvgb) van Provinciale Staten benodigd. Deze vvgb kan op grond van artikel 6.5 van het Besluit Omgevingsrecht (Bor) slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. In dit geval is uit de aanvraag omgevingsvergunning en de daarbij behorende Ruimtelijke Onderbouwing gebleken dat geen sprake is van strijdigheid met een goede ruimtelijke ordening.

De voorgenomen gewijzigde uitvoering van de dijkversterking is getoetst aan beleid en wet- en regelgeving op rijksniveau, provinciaal niveau, regionaal niveau (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier) en gemeentelijk niveau.

Op rijksniveau is de ontwikkeling onder meer getoetst aan de op 11 september 2020 vastgestelde Nationale Omgevingsvisie (NOVI), die de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vervangt. Van de 21 nationale belangen die de NOVI beschrijft zijn de volgende nationale belangen van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling: waarborgen van waterveiligheid en klimaatbestendigheid, behouden en versterken van cultureel erfgoed en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang, en verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit. Met de beoogde ontwikkeling wordt primair uitvoering gegeven aan de doelen die de NOVI formuleert ten aanzien van waterveiligheid. Bij de verdere uitwerking van het ontwerp is ook rekening gehouden met andere opgaven vanuit de NOVI, zoals de aanwezige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in en nabij het plangebied, cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit.

De gewijzigde uitvoering van de dijkversterking is verder niet in strijd met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Barro verplicht om bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben, voor die gronden de bestemming waterkering op te nemen. Hetzelfde geldt voor gronden in een beschermingszone. Gelet op het feit dat de dijkversterking wordt geregeld via een omgevingsvergunning handelen in strijd met het bestemmingsplan, is het aan de gemeente Edam-Volendam om bij een volgende bestemmingsplanherziening de bestemmingen voor de primaire waterkeringen en de bijbehorende beschermingszones op te nemen in het bestemmingsplan.

De voorziene versterkingsoplossing ter hoogte van de Bedijkte Waal wordt voorbereid volgens de nieuwe waterveiligheidsnormen voor waterkeringen. De dijkversterking voldoet aan het Deltaprogramma 2021 en draagt bij aan de doelstelling ten aanzien van waterveiligheid zoals geformuleerd in het Nationaal Waterplan

2016-2021. In het integraal ontwerp voor de dijkversterking is uitgebreid aandacht besteed aan de ontwikkeling van natuurwaarden en de versterking van de recreatieve mogelijkheden; daarmee past dit ontwerp binnen de uitgangspunten van de Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer (RRAAM).

Op provinciaal niveau is de voorgenomen ontwikkeling onder meer getoetst aan de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050, de Omgevingsverordening NH2020, het Kader Ruimtelijke Kwaliteit Dijkversterking Hoorn-Amsterdam (KRK), de Leidraad Cultuurhistorie 2018, het Beeldkwaliteitsplan Westfriese Omringdijk 2009, alsmede de Watervisie 2021 'Buiten de oevers' en het Uitvoeringsprogramma 2016 – 2021.

De voorgenomen versterkingsoplossing, die tot stand is gekomen na een integrale belangenafweging van de verschillende kenmerkende waarden op het gebied van waterveiligheid, cultuurhistorie, natuur en recreatie, is in lijn met de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050.

In de Omgevingsverordening NH2020 zijn, voor zover relevant voor de voorziene ontwikkeling, regels opgenomen over natuurbeheer, cultureel erfgoed, beschermd landelijk gebied en ruimtelijke inpassing in landelijk gebied. Op deze onderwerpen wordt in Hoofdstuk 4 (Toetsing milieu- en omgevingsaspecten) van de bijgevoegde Ruimtelijke Onderbouwing nader ingegaan. Vanuit het oogpunt van natuur zijn de beschermde natuurwaarden in het kader van Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN), Weidevogelleefgebieden en beschermde soorten relevant. Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten hierop van de gewijzigde versterkingsoplossing. Deze wijziging leidt niet tot andere effecten op die beschermde natuurwaarden. Wel blijven de mitigerende en/of compenserende maatregelen uit de Wnb-ontheffing (soortenbescherming) d.d. 31 oktober 2018 voor het gehele project Versterking Markermeerdijken van kracht.

De gewijzigde versterkingsoplossing leidt evenmin tot aantasting van de landschappelijke waarden. Weliswaar leidt de binnenberm tot een beperkte aantasting van de randen van het wiel, maar de grilligheid van het dijklichaam in het landschap wordt gehandhaafd.

De voorgenomen ontwikkeling is verder in lijn met het waterprogramma HHNK 2016 – 2021 van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en met de Structuurvisie Zeevang 2040, Vitaal perspectief, van de gemeente Edam-Volendam. De dijkversterking wordt zodanig uitgevoerd dat er geen negatieve gevolgen zijn voor het oppervlaktewater. Er zijn geen gevolgen voor de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater. De waterberging wordt niet significant beïnvloed.

De versterking van de dijk ter hoogte van de Bedijkte Waal gaat gepaard met een aantasting van de monumentale Westfriese Omringdijk. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling worden er maatregelen getroffen die gevolgen voor de cultuurhistorische waarden beperken. Wij gaan ervan uit dat in dit kader aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit handelen met gevolgen voor beschermde monumenten kan worden verleend. Uit de Ruimtelijke Onderbouwing blijkt tot slot dat de maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid van de gewijzigde dijkversterking verzekerd is.

Uit het bovenstaande blijkt dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. De (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen kan daarom door Provinciale Staten worden afgegeven.

5. Procedure en beantwoording van zienswijzen

Op <datum> is de ontwerp-vvvg besproken in de vergadering van de Statencommissie RWK. De ontwerp-vvvg heeft gedurende zes weken samen met de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage gelegen tussen <datum> 2021 tot en met <datum> 2021. Er zijn wel/geen zienswijzen ingediend. (Voor de inhoud en beantwoording van de zienswijzen verwijzen wij naar de omgevingsvergunning).

De definitieve verklaring van geen bedenkingen wordt samen met de definitieve omgevingsvergunning ter inzage gelegd. Er kan geen beroep tegen de verklaring van geen bedenkingen als zodanig worden ingesteld. Belanghebbenden kunnen wel beroep instellen tegen de omgevingsvergunning waarvoor de verklaring van geen bedenkingen is verleend. In deze procedure kunnen beroepsgronden mede betrekking hebben op de verklaring van geen bedenkingen.

6. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten tot het in ontwerp afgeven van een verklaring van geen bedenkingen voor de gewijzigde oplossing voor de dijkversterking ter hoogte van de Bedijkte Waal in de gemeente Edam-Volendam.

Bijlage: Ruimtelijke Onderbouwing Bedijkte Waal, AMMD-0014091, revisiedatum 2 juni 2021 (incl. bijlage 1)